

Alþingi
Erindi nr. P 127/1990
komudagur 17.9.2002

Lyfjastofnun

Icelandic Medicines Control Agency

Eiðistorg 13-15, 172 Seltjarnarnes

P.O. Box 180; Kennitala: 670900-2740

Tel: +(354)-520-2100, Fax: +(354)-561-2170

www.lyfjastofnun.is - lyfjastofnun@lyfjastofnun.is

Alþingi
Heilbrigðis- og trygginganefnd

150 Reykjavík

Seltjarnarnes, 17. apríl 2002

Tilvísun: 061-1 / Málsnr:2002030078

Lyfjastofnun þakkar fyrir fund með heilbrigðis- og trygginganefnd Alþingis þann 15. apríl s.l. um frumvarp til lyfjalaga, 601. mál, rekstur lyfjabúða o.fl. Vegna umræðu um mönnun lyfjabúða og ummæla eins af forsvarsmönnum Lyf og Heilsu lyfjabúðanna í Morgunblaðinu í gær, vill Lyfjastofnun fyrir sitt leyti koma eftirfarandi á framfæri:

Lyfjastofnun telur að kröfur um tvo lyfjafræðinga að lágmarki í lyfjabúð á höfuðborgarsvæðinu og í stærri byggðarlögum á landsbyggðinni geti ekki verið íþyngjandi fyrir lyfjabúð. Að baki hverri lyfjabúð á þessum svæðum er að jafnaði sá mannfjöldi er bera ætti uppi rekstur lyfjabúða. Því má ekki gleyma að lyfjabúðir eru hluti af heilbrigðisþjónustu. Heilbrigðisþjónusta hefur átt undir högg að sækja þegar kemur að útgjöldum ríkisins og hallarekstur tíður. Það er aftur á móti alkunna að lyfjabúðir eru ekki reknar með tapi og hagnaður þeirra að öllu jöfnu nokkur. Er það jákvætt og ætti að gagnast heilbrigðisþjónustu landsmanna. Mætti gera ráð fyrir því að við þær aðstæður væri hægt að auka þjónustu við viðskiptavinum, lyfjafræðilega umsjá og ráðgjöf til sjúklinga við alla meðferð og notkun lyfja.

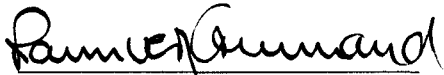
Á sjúkrahúsum svo dæmi séu tekin eru gerðar kröfur um að til staðar séu færustu læknar og annað heilbrigðisstarfsfólk til að mæta þörfum sjúkra og sá fjöldi sem nauðsynlegur er til að sinna fjölda sjúklinga. Þykir það sjálfsögð og eðlileg krafa. Á sama hátt þykir það sjálfsögð og eðlileg krafa að lyfjabúðir sem starfa í skjóli opinberra leyfa hafi yfir að ráða nægjanlegum fjölda lyfjafræðinga, lyfjataekna og öðru sérþjálfuðu starfsfólki til að sinna þeim fjölda sjúklinga sem til þeirra leita. Lyfjastofnun leggur í þessu sambandi áherslu á að sé þessu ekki til að dreifa er hætta á mistökum í afgreiðslum lyfja til sjúklinga. Tilvikum hefur fjölgað þar sem mistök í afgreiðslu lyfja má rekja til m.a. reynsluleysis í viðkomandi lyfjabúðum og undirmönnunar. Ófullnægjandi er, sérstaklega á höfuðborgarsvæðinu, að einungis einn lyfjafræðingur sé á vakt í lyfjabúð þar sem einnig er að verða algengara að aðstoðarfólk sé ófaglært en ekki lyfjataeknar. Flestir þekkja af eigin raun að oft er mikið annríki í lyfjabúðum og afgreiðsla lyfja ekki eina starfsemin sem þar fer fram. Þar fer einnig fram sala fæðubótarefna, snyrtivara o.fl. og starfsfólk því oft við önnur störf en afgreiðslu lyfja. Við mikið annríki og undirmönnun sérfræðinga í lyfjabúðum eykst hættan á mistökum. Lyfjastofnun vill fyrir sitt leyti koma því skýrt á framfæri að stofnuninni hafa borist

tilkynningar um mál þar sem lyf hafa verið ranglega afgreidd þar sem rekja mátti mistök til afleysingarfólks og undirmönnunar. Þess má einnig geta að öllum líkindum eru mistök í lyfjaafgreiðslum í lyfjabúðum í fæstum tilfellum tilkynnt til stofnunarinnar.

Lyfjastofnun leggur áherslu á að ekki séu færri en tveir lyfjafræðingar að störfum samtímis í lyfjabúð á almennum opnunartíma, en fleiri ef þörf krefur auk lyfjatækna og annars þjálfaðs starfsfólks ef umfang starfsemi er með þeim hætti. Fyrir breytingarnar sem urðu með nýjum lyfjalögum nr. 93/1994, þar sem frjálsræði var aukið í lyfsölu, var algengt að ekki voru færri en 3-4 lyfjafræðingar að störfum samtímis í lyfjabúð á höfuðborgarsvæðinu. Þetta hefur breyst með tilkomu lyfjakeðja sem reka stærstu lyfjabúðirnar og svo virðist vera sem stefnan sé að fækka lyfjafræðingum. Það er mat Lyfjastofnunar að slíkt sé á kostnað faglegrar umsýslu með lyf í apótekum, þ.m.t. öryggis í lyfjadreifingu. Á síðastliðnu ári voru óvenju hröð skipti lyfsöluleyfishafa í lyfjabúðum á höfuðborgarsvæðinu, sérstaklega hjá lyfjabúðakeðjunum. Lyfjastofnun telur að þau hröðu skipti lyfsöluleyfishafa í lyfjakeðjunum megi rekja til of mikils álags og minni raunverulegrar faglegrar ábyrgðar en skv. 21. gr. lyfjalaga ber lyfsöluleyfishafi faglegra ábyrgð á rekstri lyfjabúðarinnar. Slíkt virðist einungis vera í orði en ekki á borði hjá lyfjabúðakeðjum, enda eru lyfsöluleyfishafar í reynd starfsmenn lyfjabúðakeðja háðir fyrirmælum vinnuveitanda sem býr oft ekki yfir faglegru sérfræðipækkingu sem nauðsynleg er við umsýslu með lyf.

Lyfjastofnun telur að endingu að jafnvel þrátt fyrir að kostnaður við tvo lyfjafræðinga sé meiri, sé slíkur viðbótarkostnaður réttlætanlegur og einungis þeir sem reiðubúnir eru til að axla nauðsynlega ábyrgð verði að gjalda þann kostnað ætli þeir sér að fá opinber leyfi til að starfrækja lyfjabúð. Sá kostnaður hlýtur að teljast smámunir í samanburði við þau skaðsemistjón (tjón vegna skaðlegra eiginleika vöru) sem sjúklingar geta orðið fyrir séu lyf rangt afgreidd til þeirra og slíkt hljóta heilbrigðisyfirvöld að vilja fyrirbyggja.

F.h. Lyfjastofnunar,

Rannveig Gunnarsdóttir, forstjóri.